

- небезпека втягнення України в конфлікт цивілізацій між Заходом і Сходом;
- часткова втрата суверенітету;
- погіршення відносин з країнами СНД.

Соціальна сфера:

- на 17% (по сукупності) зростуть житлово-комунальні тарифи та транспортні тарифи;
- поглиблення демографічного спаду;
- проблема незаконної міграції та відтоку кадрів;
- використання українців як дешевої робочої сили;

Отже, входження України до Європейського Союзу – це досить складний та тривалий процес, що має свої позитивні і негативні сторони. У зв'язку з цим, Україні під час вступу до ЄС, слід акцентувати увагу на використанні саме позитивних моментів євроінтеграції з одночасним виробленням стратегії та лінії поведінки по запобіганню перекидання на територію України зазначених загроз та аби мінімалізувати можливі негативні наслідки.

Бажання України вступити до Європейського Союзу показує, що входження до ЄС є логічним прагненням України до цивілізованої правової держави та розбудови демократичного суспільства. Інтеграція до Європейського Союзу є шансом для України остаточно перетворитися на стабільну державу, яка володіє безліччю перспектив.

Список використаної літератури:

1. Богданович Л.О. Переваги та недоліки вступу України до Євросоюзу / Л.О. Богданович // Сучасні проблеми розвитку підприємств харчової промисловості. Матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених і студентів. – К.: НУХТ, 2014. – С. 84-86.
2. Онищенко В.П. Україна в координатах Європейського Союзу /В.П. Онищенко // Зовнішня торгівля: право та економіка. – 2008. – №3. – С. 5-14.
3. Осадча Н.В. Характеристика процесу інтеграції України до Європейського Союзу (ЄС) / Н.В. Осадча // Економічний Вісник Донбасу. – 2011. – №3. – С. 71-81.
4. Сіденко В. Розширення Європейського союзу на схід: наслідки для України / Сіденко В. // Національна безпека та оборона. – 2009. – №9. – С. 25-29.
5. Чабаненко С.В. Україна на шляху інтеграції в ЄС: перспективи та перешкоди / С.В. Чабаненко // Український науковий журнал. – 2009. – № 2. – С. 75-78.

Пелех Ю., Любчак Є.

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ДЕБАТІВ У СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ

У статті розглядається історія проведення дебатів у Сполучених Штатах Америки починаючи з 1960 року, а також детально аналізується проведення сучасних дебатів між кандидатами на пост президента США Дональдом Трампом і Хіллари Клінтон та їх результат.

Ключові слова: дебати, США, передвиборча кампанія, кандидат, дискусія, республіканці, демократи.

Телевізійні дебати кандидатів на пост президента і віце-президента США - це давня традиція передвиборчої кампанії. Закон не зобов'язує, але починаючи з середини минулого століття президентські перегони важко уявити собі без цього "боксу", що проходить також в кілька раундів.

Суть дебатів здебільшого зводиться до того, щоб знайти слабкі сторони, можливості, навички і знання кандидатів. Виборцям необхідно зрозуміти, наскільки сильний їх кандидат і ступінь готовності політика, який претендує на роль світового лідера та зможе взяти під контроль державну політику як на міжнародній арені, так і всередині країни.

Вперше дискусія кандидатів в такому форматі відбулася 26 вересня 1960 року. Тоді в студії чиказької філії телеканалу CBS під наглядом модератора Говарда Сміта і ще чотирьох журналістів зішлись Річард Ніксон і Джон Кеннеді. Зішлись, правда, - гучне слово. Ніксон ті дебати провалив, поставивши акцент на свої напрацювання в економіці та внутрішній політиці, але не на свій зовнішній вигляд і стан. Кеннеді впевнено «поклав на лопатки» свого опонента.

Чотири раунди Кеннеді здобував перемогу, що змусило Ніксона відмовитися від п'ятого, що означало відмову від поста президента. Ось чому ці дебати увійшли в історію не тільки тому, що були першими. Так, до речі, їх свого часу успішно обіграв у своїй сатиричній манері найдовший мультиплікаційний серіал "Сімпсони".

Далі був тривалий період президентських виборів без дебатів. У 1964-му році в них не було необхідності - 36-й президент Ліндон Джонсон впорався з конкурентом і без них. У 1968-му і 1972-му Ніксон, пам'ятаючи про свій провал, відмовився від участі. Тому наступні дебати пройшли в 1976 році, коли за пост президента боролися Джиммі Картер і Джеральд Форд, який змінив в Овальному кабінеті Ніксона. Форд був продовжувачем політики примирення з Радянським Союзом, що в підсумку і позбавило його президентства. На дебатах він заявив, що СРСР ніколи не домінував в Східній Європі. Взагалі, він мав рацію: поляки, чехи або балтійці не особливо приймали комунізм. Але тоді СРСР сприймався трохи інакше, а тому заяву Форда визнали абсурдною і дурною. Результат - лідером країни став демократ Джиммі Картер.

Через чотири роки республіканці взяли реванш. На дебатах Картера і Рональда Рейгана в 1980 році, перемогу здобув Рейган. Він діяв дуже схоже на покійного Кеннеді - був упевнений в собі, дотепний і нещадно "бив" Картера за всі його невдачі на посаді президента. Позначилися на позиціях Картера і ряд негативних для Штатів моментів - високі ціни на нафту після ембарго відносно Ірану і захоплення заручників в американському представництві в Тегерані. Криза була по політикам в цілому, але в першу чергу по президенту.

В 1984 році проходять чергові президентські теледебати. Чергові для Рейгана і перші для віце-президента Уолтера Мондейла. І знову Рейган виходить переможцем. Хоча йому і було на той час вже 73, але він був на вершині успіху і жартував так, що змушував нервувати свого суперника. Наприклад: "Уолтер, обіцяю, що не буду використовувати твою молодість і

недосвідченість проти тебе". Рейган не виглядав літнім снобом саме завдяки своїй енергійності.

У 1988 році в теледебатах беруть участь демократ Майкл Дукакіс і республіканець Джордж Буш-старший. Вони були провальними для першого, який продемонстрував стереотипну в США слабкість і м'якотілість демократів в порівнянні з традиційно сильним республіканцем. Дукакіса поховало одне єдине питання, присвячене смертній карі: "Якби вбили вашу дружину, ви б хотіли подібної долі для вбивці?". Демократ відповів негативно (а як інакше?), але перед тим, як сказати "Ні", зам'явся і зблід. Симпатії глядачів виявилися на стороні Буша. І він увійшов в Овальний кабінет.

Буш знову балотується на пост президента в 1992 році. Тоді ж проходять цікаві дебати, в яких крім Білла Клінтона брав участь і третій політик - незалежний кандидат і мільярдер Росс Перо. Бізнесмен був слабкою ланкою, але зорієнтувався в ситуації і заробив майже п'яту частину виборців, коли витончено прокоментував відсутність політичного досвіду: "Це дійсно так. Зате у мене є дуже успішний бізнес, а у вас лише борг у розмірі 4 трильйонів (держборг)". Це була прекрасна відповідь, особливо, з огляду на симпатії американців до успішних бізнесменів, не помічених у скандалах. До речі, Fidelum Partners провели опитування, згідно з яким 28% американців підтримали б мільярдера і філантропа Білла Гейтса на посаді президента. Але в будь-якому випадку, на тих виборах перемогу здобув Білл Клінтон.

У 1996 році він зійшовся на телерингу в поєдинку з Бобом Доулом. Ці вибори назвали найбільш нудними в історії США.. Справа в тому, що Клінтон, прекрасно завершивши президентську кампанію в 92-му, заклав основи для успіху і через чотири роки. Цьому також сприяв розвиток економіки, скорочення безробіття та інші соціально важливі чинники.

Але той же Клінтон згодом зіпсував репутацію своєї партії сексуальним скандалом з Левінські. Тому у 2000 році його віце-президент, нудний педант Альберт Гор програв нехай і недалекому, але енергійному Бушу-молодшому. Буш на екрані виглядав набагато цікавіше свого візаві, роблячи ставку не на важливість аргументів, а на манеру поведінки, випромінюючи впевненість як Рейган або Кеннеді.

Але в 2004 році Буш зустрівся віч-на-віч з нинішнім держсекретарем Джоном Керрі. Президент програв три тури теледебатів досвідченому дипломату і політику. Але в результаті зміг завоювати перемогу на виборах. Головним чинником стала трагедія 11 вересня, жорстке переслідування "Аль-Каїди" в Афганістані та Іраку, а також кілька вдалих заходів Буша: реформа охорони здоров'я, освіти, соціального забезпечення і скорочення податків. Реванш демократів відбувся на наступних виборах. У 2008 році президент Барак Обама - прогресивний енергійний політик, до того ж афроамериканець (що забезпечило чимало електоральних голосів), зміг виграти теледебати у досвідченого консерватора Джона Маккейна, до якого українці зараз ставляться прихильно за його яскраво виражену антиросійську позицію. Однак Обама був

більш впевнений у відповідях на турбуючі аудиторію питання про фінансову кризу.

На наступних дебатах, які проходили в 2012 році, Обама виглядав набагато слабше. Його поведінку на перших дебатах визнали зарозумілою, та й підготовка була гіршою, ніж у опонента. Можливо, йому запаморочив голову успіх, Нобелівська премія миру або ще щось. Багато людей ставили на перемогу республіканця Мітта Ромні. Втім, президенту все ж вдалося зібратися з думками і змінити ситуацію - останній раунд, який відбувся 22 жовтня, він виграв, отримавши голоси виборців, які вагалися. Обама був упевнений в собі, чітко вказував на прогалини в знаннях Ромні з тих чи інших тем, і максимально використовував своє почуття гумору.

Дебати між Дональдом Трампом та Хілларі Клінтон

Перші півторагодинні дебати були присвячені обговоренню трьох важливих тем: економічні труднощі, з якими зіткнувся середній клас, проблеми расових відносин та безпека країни. Як і очікувалося, погляди та рекомендації кандидатів різко розійшлися.

Хілларі Клінтон, якій необхідно було залучити на свою сторону частину виборців, в тому числі етнічних меншин і молоді, запропонувала їм бачення економіки, яка, за її словами, "працює для всіх". Вона пообіцяла підняти мінімальну заробітню плату, забезпечити безкоштовну або дуже дешеву вищу освіту для дітей з малозабезпечених сімей, оголосивши, що вона має намір домогтися вищого рівня життя середнього класу, підвищивши податки для американців з високими доходами. «Найзаможніші повинні робити внесок у добробут всіх», - переконувала електорат Клінтон.

Дональд Трамп, що звертався до виборців, які втратили роботу в результаті відтоку американських робочих місць за кордон, намалював картину економічного згасання Сполучених Штатів під проводом демократів і сказав, що Мексика, Китай та інші країни "крадуть американські робочі місця". Він обіцяв анулювати несправедливі, за його словами, договори, ввести такі тарифи, щоб американським компаніям стало не вигідним переводити штаб-квартири за кордон. Трамп запропонував себе в якості лідера, що гарантує верховенство "закону і порядку", який підтримає зусилля поліції і зможе забезпечити безпеку в районах з високим рівнем злочинності, де, як правило, проживають афроамериканці, які, за словами республіканського кандидата, живуть "в пекельних умовах".

Професора Денверського університету Джонатана Аделмана цей аргумент не переконав:

- На мій погляд, немає сумнівів, що для Дональда Трампа це були невдалі дебати. Він не розуміє, що вони собою представляють. У нього немає абсолютно ніякого досвіду роботи в галузі державного управління та міжнародних відносин. Він бізнесмен, і це було яскраво продемонстровано під час дебатів. На цей раз він зумів себе контролювати, але Клінтон постійно атакувала і показала себе з кращої сторони у кожному питанні. Я припускаю, що ці дебати можуть допомогти їй перемогти на виборах. Так, дещо зі

сказаного Трампом має сенс, наприклад, його погляд на економічну ситуацію, але він був абсолютно не здатний зіграти на слабкостях Хілларі Клінтон, яка, згідно з опитуваннями, не подобається 65 відсоткам американців.

Другий раунд теледебатів між кандидатами став найбільш обговорюваним з подібних заходів в історії сервісу мікроблогів Twitter, повідомили представники цієї соцмережі. За їхніми даними, за час проведення дебатів, які пройшли у Вашингтонському університеті і відразу після них, в Twitter було опубліковано понад 17 млн повідомлень, які безпосередньо стосувалися події. Найбільше обговорювався скандал, що розгорівся навколо Трампа в зв'язку з його образливими висловлюваннями на адресу жінок. Крім цього, найбільш обговорюваними моментами дискусії стали слова Трампа про те, що він не згоден з підходом свого напарника, кандидата у віце-президенти Майкла Пенса до ситуації в Сирії, фраза мільярдера про те, що він джентльмен, а також його погрози посадити Клінтон в в'язницю.

Після других дебатів на Трампа з критикою обрушилися як демократи, так і республіканці. Мільярдер виступив зі спеціальним відеозверненням, в якому приніс вибачення. Він також заявив, що оприлюднення його скандальних висловлювань є нічим іншим, як "спробою відволікти увагу" від проблем, з якими стикаються США в даний час. Перемога знову була за Клінтон.

В ході третіх дебатів кандидати обмінялися низкою взаємних звинувачень. Клінтон сказала, що Трамп ніколи не відрізнявся пристойною поведінкою після того, як потрапляв у скандали. "Це стосується не тільки жінок. Він також ображав репортера-інваліда, ображав батьків Хана - солдата, який загинув США, ображав Джона Маккейна - колишнього в'язня війни, а також федерального суддю, який народився в штаті Індіана, через що йому "не можна довіряти в справі проти Трампа", - заявила Клінтон.

У свою чергу Трамп заявив, що все це неправда і звинуватив Клінтон у зникненні грошей з благодійного фонду Клінтонів. Також Трамп зазначив, що всі звинувачення про жінок - це "справа рук штабу Клінтон", і він не знайомий ні з однією з них.

У своєму виступі Трамп заявив про наміри побудувати стіну на кордоні з Мексикою, а з країни буде депортовано мігрантів, які знаходяться в США незаконно. Клінтон нагадала, що Трамп - "перший за 40 років кандидат в президенти, який не оприлюднював своєї податкової декларації", а також про те, що Трамп підтримав американську військову інтервенцію в Іраку та Лівії. Під час цього виступу Трамп назвав Клінтон "бридкою": "Така бридка жінка", зазначив він. Незважаючи на всі звинувачення Трампа, Клінтон і тут вийшла переможницею.

Отже, Хілларі Клінтон перемогла у всіх дебатах з Трампом: у першому турі Клінтон підтримали 62% глядачів, Трампа - 27%, у другому турі дебатів Клінтон підтримали 57% опитаних, Трампа - 34%, а у третьому – у Клінтон було 52% голосів, а у Трампа – 39%, але це не завадило Дональду Трампу виграти президентські перегони у 2016 році, що підтверджує той факт, що дебати не грають вирішальної ролі у гонці за президентське крісло. Хоча значна

частина американців не задоволена вибором своїх співгромадян і організовує акції протесту, безсумнівним залишається той факт, що Сполучені Штати Америки чекає нова сторінка в історії на чолі з екстравагантним президентом.

Список використаної літератури:

- 1.Лакішик Д.М. Нова адміністрація США: проблеми і завдання / Д.М. Лакішик // Проблеми міжнародних відносин. - 2010. - Вип. 1. - С. 187-204.
2. <http://www.pravda.com.ua/rus/news/2016/10/20/7124216/>
3. <http://www.golos-ameriki.ru/a/clinton-trump-debate-third-last-time/3558105.html>
4. <http://sputnik-georgia.ru/reviews/20161020/233563396/Debaty-Trampa-i-Klinton-19-oktjabrja-2016-itogi-i-vlijanie-na-pobedu.html>

Покотинська А., Оліванчук О.

МУСТАФА АТАТЮРК В СТАНОВЛЕННІ ТУРЕЦЬКОЇ ДЕМОКРАТІЇ

У статті аналізується особистість М.Ататюрка та його роль у становленні демократичного політичного режиму в Туреччині.

Ключові слова: політичний режим, демократія.

Мустафа Кемаль Ататюрк – одна з найпопулярніших особистостей в сучасній Туреччині. В кожному місті встановлено пам'ятник в його честь, в кожній державній установі висить його портрет.

До початку ХХ століття занепад колись грізної Османської імперії досяг крайньої межі. Уявіть, що лише покоління назад ви жили в великій країні, що простягалася від Дунаю до нільських порогів і від Багдада до Тріполі, а ваш правитель був халіфом, тобто главою, хоч і номінальним, мусульман всього світу. Однак тепер, після поразки в Першій світовій війні (де ви билися на стороні агресора), столиця і майже вся територія вашої батьківщини окупована, султан Мехмед виконує накази комісара Антанти, парламент розігнаний британськими військами, армія під наглядом західних військових радників успішно саморозпускається. Більш того: в 1920 році, за умовами Севрського мирного договору, Туреччину (вірніше, що залишилося від колись великих володінь півостровів Мала Азія і європейського берегу Босфору) взагалі вирішують повністю ліквідувати, розділивши між державами-переможницями. Вас може врятувати тільки диво. І воно приходить в особі 40-річного офіцера на ім'я Газі-Мустафа Кемаль-паша.

Протягом століть Туреччина була імперією, в якій основним віросповіданням був Іслам.

Важливо розуміти, що релігія - принципово невдалий фундамент для будівництва держави. На основі релігії можна побудувати громаду або мережу громад, але не державу сучасного типу. Сама сутність релігії є перешкодою для державних лідерів. Релігійна ідентичність занадто абстрактна для забезпечення цілісності суспільства, так як тлумачення і сприйняття ряду її норм в ході історичного розвитку може трансформуватися в прямій протилежності, а деякі норми можуть втратити своє первинне значення, але не можуть бути скасовані в силу сакрального характеру. Спроби релігійних організацій втрутитися в